

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

ДОГОВІРНЕ ПРАВО

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
для студентів спеціальності 081 «Право»

Полтава 2016

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі»**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Кульчій О. О.** – к.ю.н., старший викладач
кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Кабальський Р. О. – к.ю.н., доцент кафедри гуманітарних та соціально-
економічних навчальних дисциплін Полтавського юридичного інституту
Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава
Мудрого».

Слатвицька А. В. – к.ю.н., доцент кафедри державного управління і права
Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка.

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 10 від 31 травня 2016 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г. В.

«Узгоджено»
На засіданні науково-методичної групи з напрямку
підготовки/спеціальності,
протокол № 3 від 31 травня 2016 року.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г. В.

«Схвалено»
Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
« ____ » _____ 2016 р.
_____ проф. Рогоза М. Є.

ВСТУП

Вивчення навчальної дисципліни «Договірне право» є важливою складовою програми підготовки студентів, котрі навчаються за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» / спеціальністю 081 «Право». Це пояснюється надзвичайно важливою роллю, яку відіграє договірне регулювання суспільних відносин, значенням договору як юридичного факту, що породжує цивільно-правові та господарські зобов'язання, як універсального регулятора господарських зв'язків.

Викладання дисципліни «Договірне право» викликано необхідністю набуття системи правових знань, невід'ємно пов'язаних із професійною юридичною діяльністю. Вивчення дисципліни сприятиме розвитку творчих навиків щодо правового забезпечення економічних процесів, визначення відповідності дій господарюючих суб'єктів та фізичних осіб вимогам чинного законодавства, яке регламентує порядок укладання, виконання та припинення господарських договорів та цивільно-правових договорів.

Предметом навчальної дисципліни «Договірне право» є сукупність норм, що унормовують діяльність учасників договірних відносин, у першу чергу суб'єктів господарювання, система нормативних актів, що містять відповідні норми та регулюють порядок укладення, зміни та розірвання окремих видів договорів.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна нерозривно пов'язана передусім з навчальними дисциплінами «Цивільне право», «Господарське право», враховує здобуті студентами під час опанування цих галузей знання, та частково спирається на них.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1 – «Загальні положення щодо регулювання договірних відносин» – включає в себе теми які містять навчальний матеріал щодо поняття договірного права та його джерел, поняття договірних правовідносин, договорів як підстав їх виникнення, порядку їх укладення, зміни припинення, загальних принципів та вимог до їх виконання.

Модуль 2 – «Особливості правового регулювання окремих видів цивільно-правових та господарсько-правових договорів» – включає теми, які містять навчальний матеріал щодо поняття, змісту та форми окремих видів господарських (передусім) та цивільно-правових договорів, особливостей їх правового регулювання.

Структура науки і навчальної дисципліни «Договірне право» визначається з позицій системного підходу з урахуванням положень, розроблених наукою.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Договірне право» є розкриття найважливіших категорій і конструкцій договірного права та законодавства у цій сфері, основних тенденцій його розвитку і застосування судами (господарськими) та іншими правозастосовними органами норм чинного законодавства щодо укладання зміни, виконання договорів. Вивчення договірного права має на меті набуття студентами навичок роботи з нормативним матеріалом, уміння вирішувати конкретні правові ситуації, які виникають у сфері договірних

відносин на базі національного та міжнародного законодавства. Також студенти мають здійснювати аналіз правозастосовної практики, судових рішень та рішень органів державної влади в частині регулювання договірних відносин.

Вивчення договірного права, крім практичних навиків, також має на меті прищеплення поваги до закону, вміння його додержуватися, високу правосвідомість при здійсненні підприємницької діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Договірне право» є:

- вивчення поняття, предмета та основних принципів договірного права;
- аналіз основних джерел договірного права в Україні при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- правовий аналіз основних інститутів договірного права;
- визначення порядку укладання договорів за участю суб'єктів господарювання;
- визначення порядку виконання господарських договорів за чинним законодавством України;
- вивчення основ правового регулювання договірних відносин в контексті регулювання підприємницької діяльності в Україні;
- визначення поняття та змісту господарських договорів;
- визначення та аналіз договорів окремих видів, зокрема у сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- аналіз способів захисту прав і законних інтересів суб'єктів – учасників договірних відносин, набуття досвіду роботи із правовими документами.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, у результаті вивчення дисципліни «Договірне право» студенти повинні:

знати:

- основні теоретичні положення договірного права на основі знань, набутих у процесі практичної та теоретичної підготовки;
- порядок укладення, зміни, припинення, виконання договірних зобов'язань, способи забезпечення їх належного виконання та порядок притягнення до відповідальності за порушення сторонами умов договору;
- основні види договірних конструкцій, передбачених законодавством України, а також непоіменовані договори; норми та правила, що регулюють різні види договорів, права та обов'язки їх сторін;

уміти:

- використовувати договірне право для вирішення господарських задач;
- здійснювати професійну діяльність (щодо договірних зобов'язань) у межах вимог чинного законодавства України та міжнародних договорів, що ратифіковані у встановленому порядку відповідно до Конституції України;
- визначати конкретні особливості правового регулювання договірних відносин відповідно до потреб підприємства та інших учасників господарської діяльності;
- оперувати положеннями законів України, підзаконних нормативних актів, що приймаються у встановленому порядку органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин, 3 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1.

Загальні положення щодо регулювання договірних відносин

Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні.

Публічно-правові та приватноправові відносини в сфері підприємництва. Поняття та предмет договірного права. Метод і принципи договірного права та їхнє закріплення в чинному законодавстві. Свобода договору та випадки її обмеження. Система договірного права та характеристика його основних інститутів (складових).

Джерела договірного права. Нормативно-правові акти та їхні види. Аналогія закону та аналогія права. Договір та акти державних органів.

Тема 2. Поняття та загальна характеристика договору. Договір у сфері господарської діяльності.

Поняття зобов'язання й договору, співвідношення зобов'язання й договору за Цивільним та Господарським кодексами України. Поняття підприємницького (господарського) договору та функції договору в підприємницькій (господарській) діяльності.

Класифікація договорів у сфері підприємницької діяльності: за суб'єктним складом, метою укладення тощо. Попередній договір. Форма підприємницького договору та наслідки недотримання форми договору в господарських відносинах.

Тема 3. Порядок укладення, зміни та припинення договору.

Порядок укладання господарських договорів. Пропозиція (оферта) та її види. Умови дійсності оферти. Зміст господарського договору. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними й неукладеними.

Підстави та порядок внесення змін до договору. Порядок та підстави розірвання договору за законодавством України.

Тема 4. Виконання договірних зобов'язань.

Поняття виконання договірних зобов'язань та порядок виконання умов договору. Вимоги виконання господарського зобов'язання щодо суб'єкта, часу, місця, способу. Заміна осіб у договірному зобов'язанні: відступлення права вимоги та переведення боргу. Випадки обмеження зміни осіб у договірному зобов'язанні.

Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань, крім виконання зобов'язань: за домовленістю сторін, неможливістю виконання, смерті фізичної особи або ліквідації юридичної особи.

Тема 5. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань.

Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань у сфері підприємництва (неустойка, порука, гарантія, завдаток,

застава та притримання). Підстави виникнення правових засобів забезпечувального характеру. Інші способи забезпечення.

Тема 6. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань.

Відповідальність за порушення договірних зобов'язань у сфері підприємництва за Господарським та Цивільним кодексами України. Підстави та умови відповідальності за порушення умов договору. Збитки та їхні складові. Співвідношення збитків та неустойки. Порядок стягнення неустойки в разі порушення умов договору.

Тема 7. Захист прав учасників договірних відносин.

Способи захисту прав та інтересів учасників договірних відносин. Самозахист прав сторін договору. Оперативно-господарські санкції.

Нотаріальний захист прав учасників договірних відносин.

Судовий захист прав сторін договору.

Модуль 2. Особливості правового регулювання окремих видів цивільно-правових та господарсько-правових договорів

Тема 8. Договори про передачу майна у власність.

Загальна характеристика договору купівлі-продажу та його види.

Загальна характеристика договору роздрібною купівлі-продажу. Порядок заняття торговельною діяльністю й правила обслуговування населення. Відповідальність суб'єктів підприємництва за порушення правил торговельної діяльності й торговельного обслуговування покупців.

Поняття та ознаки оптової купівлі-продажу. Суб'єкти оптової торгівлі, їхні права та обов'язки. Предмет договору оптової купівлі-продажу.

Поняття та значення товарних бірж, порядок їх створення та функціонування. Учасники біржової торгівлі. Порядок установлення правил біржової торгівлі.

Договір поставки, сторони та істотні умови. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів «ІНКОТЕРМС». Договір контрактації.

Договір міни: поняття та особливості. Договір безоплатної передачі (дарування). Приватизація державного та комунального майна в Україні. Суб'єкти приватизації та порядок визначення способу приватизації майна в Україні (аукціон, тендер тощо). Особливості укладання договору купівлі-продажу в процесі приватизації та його зміст.

Порядок закупівлі товарів, робіт та послуг за державні кошти. Відповідальність за порушення порядку закупівель.

Тема 9. Договори про передачу майна в користування.

Поняття та зміст договору найму (оренди). Загальна характеристика прав та обов'язків сторін за договором оренди. Предмет договору оренди. Порядок визначення розміру орендної плати та порядок внесення плати за користування орендованим майном. Особливості використання предмета оренди, зміна порядку

використання орендованого майна. Порядок передачі майна в суборенду. Підстави для відмови від договору оренди та розірвання договору оренди.

Види договорів найму (оренди).

Поняття договору прокату та особливості правового регулювання. Особливості оренди державного й комунального майна. Суб'єкти та предмет договору оренди державного й комунального майна. Порядок укладання договору оренди державного та комунального майна. Правові наслідки припинення або розірвання договору оренди державного та комунального майна.

Договір лізингу, істотні умови договору лізингу та його види. Особливості фінансового лізингу. Концесійний договір: поняття, сторони, істотні умови та їхні види.

Тема 10. Договори про виконання робіт.

Поняття та види договорів про виконання робіт. Загальна характеристика договору підряду. Випадки зміни та розірвання договору підряду. Порядок і строки пред'явлення позовів у разі виявлення недоліків у роботі.

Особливості договору підряду на капітальне будівництво. Правовий статус генерального замовника, підрядника й субпідрядника. Істотні умови договору будівельного підряду. Строки в договорі підряду (загальні та проміжні), наслідки порушення строків виконання робіт. Поняття кошторису та його види. Особливість передавання результатів робіт та порядок оформлення акта прийому-передавання в договорі будівельного підряду. Ризик випадкового знищення або пошкодження майна при виконанні будівельних робіт.

Особливості договору підряду на проектні та пошукові роботи. Об'єкт та предмет договору. Виконання, передання та прийняття, оплата робіт за договором.

Тема 11. Договори на надання юридичних послуг.

Агентські відносини у сфері господарювання, сторони та предмет договору.

Поняття та зміст договору доручення. Права та обов'язки сторін за договором доручення. Припинення зобов'язань за договором доручення.

Особливості договору комісії за законодавством України. Правовий статус комітента та комісіонера, їхні права та обов'язки. Договір консигнації. Умови договору комісії та підстави для відступу від умов договору комісії при його виконанні.

Тема 12. Договори на надання фактичних послуг.

Договір зберігання, його істотні умови та форма. Сторони в договорі зберігання. Форма договору зберігання. Строк і ціна в договорі зберігання. Відповідальність за порушення умов договору зберігання. Спеціальні види зберігання: зберігання на товарному складі, зберігання речей у готелях, камерах схову, охорона майна державними організаціями, нотаріусом тощо.

Договір страхування. Правове регулювання страхової діяльності у сфері підприємництва. Види договору страхування.

Транспортні договори та їхні види. Система та види перевезення вантажів, їхнє правове регулювання. Поняття та види договору перевезення вантажів. Загальна характеристика сторін за договором перевезення вантажів. Істотні умови договору перевезення вантажів. Перевізні документи та їхні види. Відповідальність за порушення умов договору перевезення вантажів.

Договір перевезення пасажирів і багажу. Права та обов'язки сторін за договором перевезення пасажирів та багажу. Договір транспортної експедиції, сторони та істотні умови. Порядок виконання договору перевезення.

Тема 13. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин.

Загальна характеристика законодавства щодо правового регулювання розрахункових та кредитних відносин.

Поняття та загальна характеристика договору позики. Істотні умови договору позики. Новація у відносинах позики. Відповідальність за порушення договору позики.

Договір позики та кредитний договір. Поняття та істотні умови кредитного договору. Співвідношення понять «кредит» та «кредитний договір». Сторони кредитного договору, поняття фінансової установи та їхні види. Права та обов'язки сторін кредитного договору. Способи забезпечення виконання кредитних зобов'язань.

Правова природа договору банківського рахунку. Сторони за договором банківського рахунку, їхні права та обов'язки. Види рахунків та порядок відкриття рахунків банками України суб'єктам господарювання. Підстави та наслідки розірвання договору банківського рахунку.

Банківський вклад та його види. Права та обов'язки сторін за договором банківського вкладу. Відповідальність за порушення умов договору.

Правове регулювання безготівкових розрахунків у підприємницькій діяльності за законодавством України. Особливості розрахунків із застосуванням платіжних доручень, чеків, акредитивів та інкасовими дорученнями.

Поняття готівкових розрахунків та порядок їх здійснення. Обмеження готівкових розрахунків за участю суб'єктів господарювання.

Тема 14. Зобов'язання про спільну діяльність. Договори про створення юридичної особи.

Договори про спільну діяльність. Склад майна й порядок здійснення внесків учасниками спільної діяльності. Особливості управління спільною діяльністю. Публічно-правове регулювання договорів щодо спільної діяльності. Поняття договору простого товариства.

Засновницький договір про створення юридичної особи. Форма та зміст договору про створення юридичної особи. Права й обов'язки сторін за засновницьким договором.

Тема 15. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їхні види (резиденти та нерезиденти тощо). Порядок укладання, зміни та розірвання зовнішньоекономічного договору. Види зовнішньоекономічних договорів та особливості їх застосування в Україні. Порядок застосування міжнародних договорів (конвенцій) при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності. Захист прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

3. Рекомендована література

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (23.07.96). – Ст. 141. (Зі змінами і доповненнями від 8.12.2004 р.).
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
4. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 р. // Голос України. – 2001. – 20 листопада. – С. 3-12.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 12 липня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51 (додаток). – Ст. 1122.
6. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26 (29.06.2001). – Ст. 131.
7. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 5. – Ст. 28.
8. Про електронний цифровий підпис: Закон України № 852-IV від 22 травня 2003 року // Урядовий кур'єр. – 2003. – 2 липня. – № 119.
9. Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV від 22 травня 2003 року // Урядовий кур'єр. – 2003. – 2 липня. – № 119.
10. Про заставу: Закон України від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – 24 листопада. – № 47. – Ст. 642.
11. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 6 липня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 28 (11.07.95). – Ст. 205.
12. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30 (23.07.91). – Ст. 379. (У редакції від 01.12.2005 р. згідно з ЗУ № 3161-IV).
13. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
14. Про іпотеку: Закон України від 5 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – 19 вересня. – № 38. – Ст. 313.
15. Про метрологію та метрологічну діяльність: Закон України № 113/98-ВР від 11 лютого 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 30–31. – Ст. 194.
16. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – 21 червня. – № 25. – Ст. 198.
17. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10 квітня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 30. – Ст. 416.

18. Про оренду землі: Закон України в редакції Закону № 1211-IV від 2 жовтня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – 5 березня. – № 10. – Ст. 102.
19. Про стандартизацію: Закон України від 17 травня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 31. – Ст. 145.
20. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. у редакції ЗУ № 2745-III від 4 жовтня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – 15 лютого. – № 7. – Ст. 50.
21. Про товарну біржу: Закон України № 1956-XII від 10 грудня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 139.
22. Про третейські суди: Закон України № 1701-IV від 11 травня 2004 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – 27 серпня. – № 35. – Ст. 412.
23. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 16. – Ст. 68.
24. Про ціни і ціноутворення: Закон України № 507-XII від 3 грудня 1990 року // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 52. – Ст. 52.
25. Про затвердження Типового договору оренди землі: Постанова Кабінету Міністрів України № 220 від 3 березня 2004 року // Урядовий кур'єр. – 2004. – 17 березня. – № 50.
26. Про затвердження типового концесійного договору: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2000 року // Офіційний вісник України. – 2000. – № 15. – Ст. 454.
27. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за якістю: затверджена Постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР № II-7 від 25 квітня 1966 р. // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – № 75; Все для бухгалтера в торгівлі. – 2006. – № 33.
28. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за кількістю: затверджена Постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР № II-6 від 15 червня 1965 р. // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – № 75; Все для бухгалтера в торгівлі. – 2006. – № 33.
29. Про затвердження договорів оренди: Наказ Фонду державного майна України № 1774 від 23 серпня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – 12 січня. – № 52. – Ст. 2281.

Основна література:

30. Боднар Т.В. Договірні зобов'язання в цивільному праві: (Заг. положення): Навч. посіб. – К.: Юстініан, 2007. – 280 с.
31. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / [Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.]; за ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.
32. Договірне право України. Особлива частина: Навчальний посібник для студентів вузів / ред. О.В. Дзера. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.

33. Договірне право: Конспект лекцій / [І.В. Жилінкова В.І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва та ін.]; за ред. І.В. Жилінкової, В.І. Борисової. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – 116 с.
34. Кульчій О.О. Договірне право : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу / О.О. Кульчій. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 198 с.
35. Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності: навч. посібник / В.В. Луць. – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 576 с.
36. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: Підручник / [С.С. Бичкова, І.А. Бірюков, В.І. Бобрик та ін.]; За заг. ред. С.С. Бичкової. – (2-е вид., змін. та допов.). – К.: КНТ, 2008. – 498 с.
37. Цивільне право України. Особлива частина. Договірні зобов'язання: Навч. посіб. / [І.Е. Берестова, С.С. Бичкова, І.А. Бірюков та ін.]; За заг. ред. С.С. Бичкової. – К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2005. – 348 с.
38. Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У двох томах / За заг. ред. Я. М. Шевченко. – Т. 2. Особлива частина. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 408 с.

Додаткова література:

39. Ансон Вільям Р. Основы договорного права / Перевод с восемнадцатого английского издания А.С. Александровского, А.С. Ахманова и С.М. Рапопорта под редакцией Д.Ф. Рамзайцева. – М.: «Международная книга», 1947. – 458 с.
40. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2003. – Кн. 1: Общие положения [2-е изд., стер.]. – М.: Статут, 2003. – 841 с.
41. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2002. – Кн. 2: Договоры о передаче имущества. – М.: Статут, 2003. – 795 с.
42. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2002. – Кн. 3: Договоры о выполнении работ и оказании услуг [2-е изд., стер.]. – М.: Статут, 2002. – 800 с.
43. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2004. – Кн. 4: Договоры о перевозке, буксировке, транспортной экспедиции и иных услугах в сфере транспорта. – М.: Статут, 2004. – 909 с.
44. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2006. – Кн. 5, Т. 1: Договоры о займе, банковском кредите и факторинге. Договоры, направленные на создание коллективных образований. – Ярославль: Ярославский полиграфкомбинат, 2006. – 734 с.
45. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2006. – Кн. 5, Т. 2: Договоры о банковском вкладе, банковском счете; банковские расчеты. Конкурс, договоры об играх и пари. – Ярославль: Ярославский полиграфкомбинат, 2006. – 621 с.
46. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України : [В 4 т.] / А.Г. Ярема, В.Я. Карабань, В.В. Кривенко, В.Г. Ротань; Акад. суддів

- України. – К.: А.С.К.; Севастополь: Ін-т юрид. дослідж., ... – Т. 3: Договірні зобов'язання. Недоговірні зобов'язання. Спадкове право. – 2006. – 927 с.
47. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – 3-є вид., перероб. і допов. Т. 2: [О.О. Кот, Т.В. Бондар, С.І. Шимон та ін.]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1087 с.
  48. Бежевец А. Договорные отношения на энергорынке // Юридическая практика. – 2004. – 26 октября. – № 43. – С. 15-16.
  49. Беляневич О.А. До питання про недійсність господарських договорів // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 2. – С. 200-207.
  50. Беляневич О.А. Договір як засіб саморегуляції господарських відносин: загальна характеристика // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2005. – № 8. – С. 40–48.
  51. Беляневич О.А. Про види джерел господарського договірної права // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2005. – № 10. – С. 46–55.
  52. Білоус Ж. Проблеми визнання господарських договорів недійсними // Юридична Україна. – 2004. – № 11. – С. 31–40.
  53. Богун В. Правовое регулирование договорных отношений по новым Гражданскому и Хозяйственному кодексам Украины // Частный предприниматель. – 2003. – Ноябрь. – № 21. – С. 6–9.
  54. Буткевич О.В. Сторони в договорі (контракті) на реалізацію інвестиційного проекту у вільній економічній зоні // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2003. – № 10. – С. 70–77.
  55. Віхров О. Роль і місце організаційно-господарських зобов'язань у сучасній економіці // Право України. – 2004. – № 4. – С. 53–56.
  56. Волкова К. Особливості регулювання договорів доручення на управління корпоративними правами держави // Юридичний вісник України. – 2004. – 19–25 червня. – № 25. – С. 29-2.
  57. Воловенко І. Неточності при складанні господарських договорів // Справочник экономиста. – 2007. – № 2. – С. 53-55.
  58. Дмитрієва Ю. Визначення поняття «договору простого товариства» та його правова кваліфікація // Право України. – 2007. – № 9. – С. 96-100.
  59. Договори в підприємницькій діяльності // Податки та бухгалтерський облік. – 2004. – 23 серпня. – № 15/16. – С. 3-108.
  60. Євстігнєєв А. Істотні умови договору за Цивільним та Господарським кодексами: порівняльний аспект // Юридичний журнал. – 2006. – № 1. – С. 22–23.
  61. Єфімов О. Господарський та цивільно-правовий договори у підприємницькій діяльності / О. Єфімов // Аудитор України. – 2009. – № 9/10. – С. 59-63.
  62. Клейменова С. До питання про систему договорів лізингу // Вісник прокуратури. – 2006. – № 8. – С. 62–66.
  63. Коломієць Н. Становлення господарського зобов'язання як правової категорії // Право України. – 2006. – № 4. – С. 48–52.
  64. Костенко Л. Ціна є обов'язковою умовою господарського договору // Бухгалтерія. – 2006. – 26 червня. – № 26. – С. 85-87.
  65. Кравчук В. Правові наслідки недійсності договорів про відчуження часток в статутному капіталі товариства // Юридична Україна. – 2007. – № 10. – С. 36–42.

66. Крижна В. Договір за ЦКУ та господарський договір за ГКУ // Бухгалтерія. – 2005. – 24 січня. – № 3/4. – С. 66-71.
67. Крижна В.М. Права та обов'язки сторін за договором комерційної концесії // Економіка. Фінанси. Право. – 2004. – № 7. – С. 14–18.
68. Крисенко Т. Договір у господарській діяльності підприємств // Секретарь-референт. – 2005. – № 9. – С. 16–22.
69. Луговець Л. Особливості укладання господарських договорів згідно з новим законодавством України // Справочник економіста. – 2004. – № 6. – С. 23–28; № 7. – С. 70–73.
70. Луговець Л. Особливості укладання господарських договорів згідно з новим законодавством України // Справочник економіста. – 2004. – № 8. – С. 47–49; № 9. – С.33–37.
71. Мілаш В. Теоретичні аспекти тлумачення господарського договору: історія та сучасність // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 5. – С. 31–35.
72. Мілаш В. До питання про підприємницькі комерційні договори з посиленням публічним інтересом // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 10. – С. 45–50.
73. Мілаш В. Нові підходи до визначення договору в господарському праві // Право України. – 2007. – № 9. – С. 31–36.
74. Мілаш В. Принцип свободи підприємницького комерційного договору // Право України. – 2005. – № 2. – С. 36–40.
75. Мілаш В.С. До питання про правосуб'єктність сторін господарсько-договірних відносин // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 3. – С. 257–263.
76. Мілаш В.С. Про підстави недійсності підприємницького комерційного договору / В.С. Мілаш // Вісник господарського судочинства. – 2006. – № 2. – С. 194-204.
77. Назаренко В. Сторони договору комісії у сфері зовнішньоекономічної діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 10. – С. 87–91.
78. Наранович А. Право підписи: директора компаній совершают большую ошибку, когда позволяют подписывать договоры не уполномоченным на это должностным лицам предприятия // Финансовая консультация. – 2005. – № 20. – С. 27–28.
79. Ніколенко Л. Правові проблеми класифікації господарських зобов'язань // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 11. – С. 39–42.
80. Орлова І. Визначення державних гарантій виконання господарських зобов'язань // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 9. – С. 104–106.
81. Пашков В. Проблеми визначення учасників господарсько-договірних відносин у галузі охорони здоров'я // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 5. – С. 34–38.
82. Посполітак В. Зобов'язання за договором про спільну діяльність. Договір простого товариства / В. Посполітак, Р. Ханік-Посполітак // Українське комерційне право. – 2003. – № 4. – С. 35–49.

83. Проценко І. Деякі аспекти вибору права для регулювання зобов'язань, що виникли внаслідок недобросовісної конкуренції // Юридичний журнал. – 2003. – № 11. – С. 24–26.
84. Резнікова В. Укладення господарського договору про спільну діяльність: проблемні аспекти правового регулювання // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 9. – С. 100–104.
85. Ручка О.А. Роль принципу реального виконання зовнішньоекономічного договору // Адвокат. – 2004. – № 9. – С. 16–19.
86. Серебрякова Ю. Підстави визнання договору оренди нерухомості неукладеним: господарсько-правовий аспект // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 92–94.
87. Сидоров Я.О. Підстави та особливості припинення договору комерційної концесії // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2007. – № 9. – С. 98–106.
88. Сисуєв С.Ю. До проблеми визначення поняття «господарський договір» // Юриспруденція: теорія і практика. – 2006. – № 8. – С. 49–52.
89. Січко Д.С. Суб'єктивний склад договору фінансового лізингу // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – 2005. – № 2. – С. 180–184.
90. Стаматіна М. Договір поставки у нових Цивільному кодексі України та Господарському кодексі України // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 9. – С. 25–28.
91. Тараба Н. Поняття договору міжнародного фінансового лізингу // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 11–14.
92. Томчишен С.В. Визнання договору неукладеним за Цивільним та Господарським кодексами України // Вісник господарського судочинства. – 2006. – № 4. – С. 178–188.
93. Трофімова О. В. Поняття та ознаки договору лізингу // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 4. – С. 173–180.
94. Федорчук Д. Забезпечення виконання зобов'язань у підприємницькій діяльності // Юридична газета. – 2006. – 28 вересня. – № 18. – С. 14.
95. Чабан О. Зміст інвестиційного договору (контракту) // Юридична Україна. – 2007. – № 12. – С. 44–48.
96. Черешнюк В. Відшкодування збитків як форма відповідальності за порушення господарського договору // Юридична Україна. – 2006. – № 9. – С. 65–70.
97. Черешнюк В. Укладення попереднього господарського договору та його правові наслідки // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 1. – С. 22–25.
98. Черешнюк В. Штрафні санкції за порушення господарських договорів // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 7. – С. 83–87.
99. Чучковська А. Форма господарських договорів, що вчиняються через мережі електров'язку, зокрема через Інтернет // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 12. – С. 8–11.
100. Щербакова Н.В. Поняття та правова природа договорів про злиття та приєднання господарських товариств // Вісник господарського судочинства. – 2006. – № 4. – С. 209–217.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання студентів з дисципліни «Договірне право» є іспит. За результатами іспиту студент отримує до 40 балів за 100-бальною шкалою оцінювання.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Засобами діагностики успішності навчання студентів з дисципліни «Договірне право» є усне опитування та обговорення теоретичних питань на семінарських та лекційних заняттях, пакети тестових завдань, ситуаційні завдання (кейси) з дисципліни, пакети завдань для модульних контрольних робіт, пакет завдань для комплексної контрольної роботи, комплект екзаменаційних білетів з дисципліни.